TEMA DEL DIA

L'Església hauria inscrit de forma indeguda 951 béns de les comarques centrals

▶L'Alt Urgell, l'Anoia i la Cerdanya són entre les comarques catalanes més afectades per les immatriculacions, que es van fer entre el 1946 i el 2015

Queralt Casals
MANRESA

■ L'Església catòlica ha inscrit al seu nom, sense cap títol que n'acredités la propietat, un total de 951 finques a les comarques de l'àmbit de **Regió7** (Bages, Moianès, Berguedà, Cerdanya, Alt Urgell, Solsonès i Anoia), segons el mapa de les immatriculacions que ha elaborat el departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. L'Alt Urgell (295), l'Anoia (264) i la Cerdanya (185) es troben en el rànquing de les comarques amb més immatriculacions del país, on, en total, el Govern n'ha comptabilitzat 3.722, entre llocs de culte, terrenys i edificis civils.

El departament de Justícia ha posat en marxa una oficina de mediació per facilitar l'entesa, en cas de conflicte pels béns immatriculats, entre l'Església i les persones i entitats. Alhora ha elaborat un mapa interactiu a partir dels registres de la propietat de tot Catalunya on es pot consultar el nombre de finques, el tipus, la ubicació, el registre corresponent i la titularitat dels immobles.

Segons el recull que ha dut a terme la Generalitat, que és la primera administració que ha publicat les immatriculacions, les comarques de casa nostra sumen fins a 951 béns immobles que l'Església hauria immatriculat durant 70 anys, del 1946 al 2015, la qual cosa suposa el 25% del total de les inscripcions fetes a Catalunya. D'aquestes finques, 371 (39%) corresponen a llocs de culte, com ara ermites, cementiris, capelles i temples; 494 (52%) són terrenys, sobretot rústics, i el 9% restant, 86, pertanyen a altres edificis civils, com rectories, garatges i palaus.

L'Alt Urgell, de les més afectades

Per comarques, la més afectada és l'Alt Urgell, que, de fet, és la segona de Catalunya amb més immatriculacions, amb el 7,9% del total, només superada pel Pallars Sobirà, que en suma l'11,2%. Destaquen també els registres de l'Anoia, que amb el 7,1% de les inscripcions és la quarta del rànquing, i els de la Cerdanya, que amb el 5% ocupa el setè lloc.

Al Bages, des d'on Unió de Pagesos va destapar el conflicte de les immatriculacions fa un parell d'anys, l'Església s'hauria apropiat indegudament de 75 béns situats en 25 dels 30 municipis de la comarca, que corresponen a 56 llocs de culte, 7 terrenys i 12 edificis civils. El municipi més afectat per les immatriculacions és Sant Mateu de Bages, amb un total de 8 béns, seguit de Navà, amb 6. En el cas de Manresa, hi consten 5 béns immobles: el conjunt parroquial de la Mare de Déu del Carme, les capelles de la Mare de Déu del Roser, de Sant Marc i del Pòpul, i una finca de les germanes Caputxines.

Quant a la comarca del Solsonès, el bisbat de Solsona té immatriculats 116 béns immobles, que corresponen a 45 llocs de culte, 60 terrenys i 11 edificis civils. Entre els llocs immatriculats hi ha la catedral de Santa Maria i el Palau Episcopal de la capital solsonina.

Al Moianès hi ha 13 espais afectats, que són 11 llocs de culte i 2 terrenys dels municipis de Castellterçol, Granera, Monistrol de Calders, Sant Quirze Safaja, Santa Maria d'Oló i Moià, on consta l'església parroquial de Sant Maria i l'església i el cementiri de Sant Pere de Ferrerons.

Per la seva banda, a les dades fetes públiques per la Generalitat només consten tres béns del Berguedà, tots del municipi de Gósol i en propietat del bisbat d'Urgell: l'ermita de Santa Margarida, la rectoria i l'església de Santa Maria, i l'església de Sant Francesc d'Assís, de Sorribes.

Una oficina de mediació

Davant d'una immatriculació, si el legítim propietari vol recuperar la finca, s'ha d'adreçar als jutjats per demostrar documentalment que l'immoble li pertany. Aquesta acció no prescriu i, per tant, no hi ha límit de temps per presentar la demanda. En aquest sentit, el departament de Justícia ha anunciat recentment, en una visita a l'ermita de Vallhonesta de Sant Vicenç de Castellet (un dels béns patrimonials afectats), la creació d'una Oficina de Mediació sobre Immatriculacions. L'objectiu és que les parts s'acullin a un procés de mediació, que faci possible arribar a acords extrajudicials, per la via del diàleg, de manera que seguin a la mateixa taula, amb l'acompanyament de la Generalitat, i acordin sortides que desbloquegin l'enfrontament actual.

La major part de les disputes són per la inscripció de llocs de culte ubicats en propietats privades i solars rústics, així com d'equipaments esportius i places públiques a l'entorn d'esglésies i rectories. Entre els llocs de culte, destaquen conjunts monumentals que són patrimoni històric i cultural. Si les parts no s'acullen a la mediació, o si la mediació fracassa, la publicació de les 3.722 finques immatriculades pot derivar en nombroses demandes.

Una pugna iniciada al Bages

La polèmica de les immatriculacions la va iniciar Unió de Pagesos el 2018, quan va denunciar que el bisbat de Vic s'havia apropiat de l'ermita de Sant Pere de Vallhonesta i la casa de Cal Campaner (Sant Vicenç de Castellet) i de la capella de Sant Jaume del Clot del Grau (Castellfollit del Boix). Mentre que les dues darreres s'ha aconseguit recuperar-les, es manté oberta la lluita per l'ermita. El sindicat va denunciar uns mesos més tard que els bisbats de Vic i Solsona haurien immatriculat els últims 25 anys prop de 430 patrimonis de 95 municipis del Bages, l'Anoia i el Berguedà. Sindicat i particulars continuen la lluita per recuperar uns béns que consideren que l'Església ha espoliat.

Les inscripcions es van fer en virtut d'una llei franquista

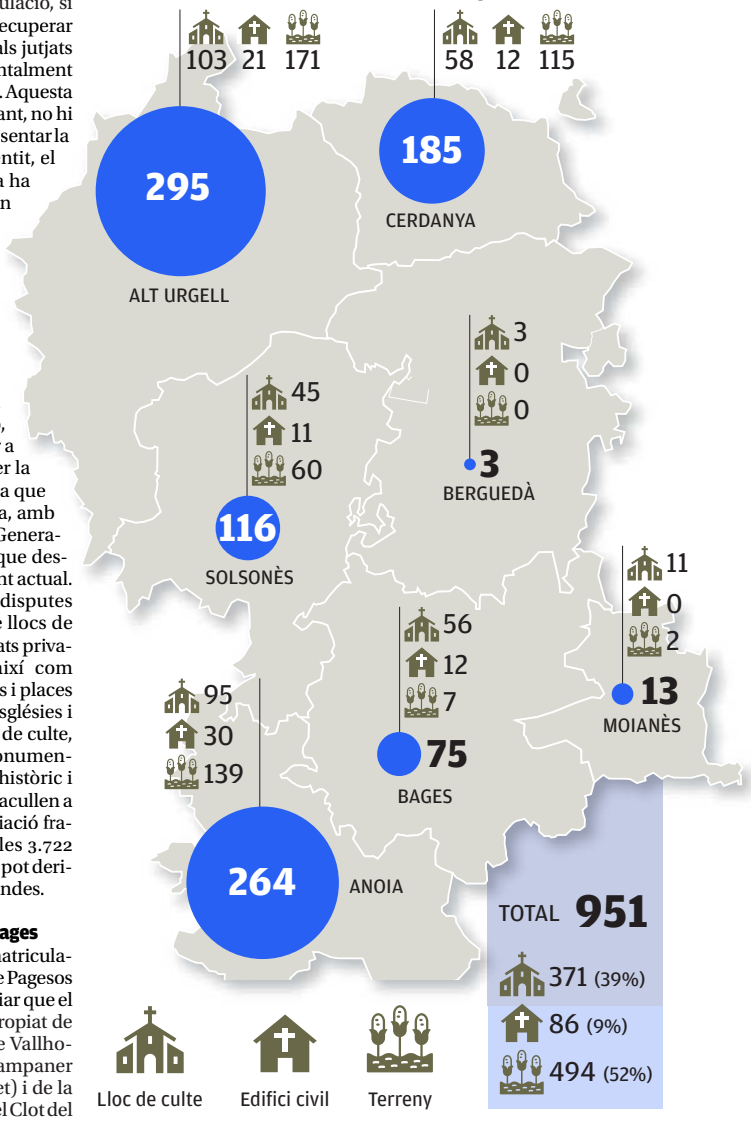
▶ **La polèmica sobre els béns immatriculats a nom de l'Església té l'origen en la Llei hipotecària que el franquisme va aprovar el 1946. Aquesta norma, vigent fins al desembre del 2015, establia que l'Església, igual que l'Administració, podia immatricular una finca; és a dir registrar-la per primera vegada, malgrat que no tingués cap títol que n'acredités la propietat. Concretament, l'article 206 facultava els mateixos diocesans per acreditar la propietat dels béns immatriculats, com si fossin notaris. Les autoritats eclesiàstiques només havien d'estendre un certificat que fes constar el títol o mode amb què aquests béns van ser adquirits.**

ARXIU/QUERALT CASALS

Visita del Govern a Sant Pere de Vallhonesta, el juliol passat

Les immatriculacions a la Catalunya Central

TOTAL 951

371 (39%)
86 (9%)
494 (52%)

Total Catalunya

3.722 a nom de l'Església

50 % llocs de culte
9 % edificis civils
41 % terrenys

Rànquing de les comarques amb més immatriculacions

Pallars Sobirà	11,2 %
Alt Urgell	7,9 %
Pallars Jussà	7,7 %
Anoia	7,1 %
Noguera	6,4 %
Segarra	6,4 %
Cerdanya	5,0 %

Font: DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA

JORDI CIRERA